

ΙΕΡΑ ΚΟΙΝΟΤΗΣ
ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ
ΑΘΩ

ΚΑΡΥΑΙ, ΤΗ 12η/25η Μαΐου 2016

ΑΡ. ΠΡΩΤ. Φ.2/7/1085

Τῇ Αὐτοῦ Θειοτάτῃ Παναγιότητι
Τῷ Πανσεβάστῳ ἡμῶν Πατρὶ καὶ Δεσπότη
Κυαίῳ Κφ Βαρθολομαίῳ
Εἰς Φανάριον

Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Υἱκῶς καὶ βαθυσεβάστως ἐν Χριστῷ
Ἄναστάντι τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα γηθοσύνως προσαγορεύομεν
διὰ τῆς κοσμοποθήτου προσρήσεως «Χριστὸς Ἄνεστη».

Κατὰ τὰ θέσμια τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν Τόπου συνήλθομεν εἰς Ἑκτακτον
Διπλὴν Ἱερὰν Σύναξιν καὶ ἐλάβομεν εὐσεβάστως ὑπ' ὄψιν:

α) Τὸ ἀπὸ 11^{ης} Μαρτίου 2016 Ὑμέτερον Σεπτὸν Πατριαρχικὸν Γράμμα,
δι' οὗ ἐνημερώθη ἡ καθ' ἡμᾶς Ἱερὰ Κοινότης περὶ τῆς συγκληθησομένης Ἁγίας
καὶ Μεγάλης Συνόδου καὶ ἐκοινοποιήθησαν ἡμῖν ἐνημερωτικῶς τὰ πρὸς τὴν
Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Σύνοδον παραπεμπόμενα ἕξ προσυνοδικὰ κείμενα.

β) Τὴν ἀπὸ 20^{ης} Μαρτίου ἐ.ἔ. Ὑμετέραν Πατριαρχικὴν καὶ Συνοδικὴν
Ἐγκύκλιον, δι' ἧς φέρεται ὡς πρότιτος σκοπὸς καὶ σπουδαιότης τῆς
Πανορθόδοξου Συνόδου νὰ «καταδειχθῇ ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ἡ
Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία, ἡνωμένη ἐν τοῖς Μυστηρίοις,
καὶ μάλιστα τῇ Θεῷ Εὐχαριστίᾳ, καὶ τῇ Ὁρθοδόξῳ πίστει, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ
συνοδικότητι» καὶ γνωρίζεται ὅτι «τὰ συμφωνηθέντα πανορθόδοξως καὶ
ὑποβαλλόμενα εἰς τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Σύνοδον κείμενα δημοσιοποιῶνται
καὶ τίθενται εἰς τὴν διάθεσιν παντὸς καλοπροαιρέτου πιστοῦ πρὸς πληροφориάν
καὶ ἐνημέρωσίν του, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἔκφρασιν τῆς γνώμης του καὶ τῶν
προσδοκιῶν του ἀπὸ τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Σύνοδον».

Ἄνταποκρινόμενοι εἰς τὴν πατρικὴν προτροπὴν τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος προσευχόμεθα ἐκτενωῶς μετὰ πάντων τῶν ἐν τῷ Ἁγίῳ Ὁρει θεοφιλῶς ἐνασκουμένων πατέρων πρὸς τὸν μόνον Ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, τὸν Ἄνασάντα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, ὅπως εὐλογήσῃ καὶ εὐδώσῃ τὸ ὑψηλὸν ἔργον τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου ἐπ' ἀγαθῷ τῆς Ἐκκλησίας Αὐτοῦ καὶ πράγματι ἀναδείξῃ τὴν ἐνότητα τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, αὐτῆς ταύτης οὔσης τῆς Μιᾶς Ἁγίας Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας.

Πρὸς τούτοις μελετήσαντες μετὰ τῆς δεούσης προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας τὰ προσυνοδικὰ κείμενα προαγόμεθα ὅπως εὐλαβῶς θέσωμεν ὑπ' ὄψιν Ὑμῶν τὰ κάτωθι:

Σεβόμεθα καὶ ἀξιοχρέως τιμῶμεν τὴν Μητέρα Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν καὶ Ὑμᾶς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην καὶ Πατέρα ἡμῶν. Ἀδιαλείπτως εὐχόμεθα ὑπὲρ τῆς μαρτυρικῆς Πρωτοθρόνου Ἐκκλησίας καὶ στηρίζομεν τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον εἰς τὴν ἄρσιν τοῦ μακροχρονίου βαρέος σταυροῦ Αὐτοῦ. Ὅσάκις δὲ ἀνακύπτουν θέματα, τὰ ὁποῖα προβληματίζουν τὴν συνείδησιν τῆς Ἁγίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, μὲ υἱικὸν σεβασμὸν καὶ ἀγάπην, ὡς ἔπραττον καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν πατέρες, ἐκφράζομεν εὐσεβάστως τὴν γνώμην καὶ τὰς προτάσεις ἡμῶν.

Διαπιστοῦμεν τὴν σύντονον καὶ φιλότιμον προσπάθειαν τῶν Ἀντιπροσωπειῶν τῶν Ἁγιοτάτων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εἰς τὰς Πανορθοδόξους Προσυνοδικὰς Διασκέψεις πρὸς σύνταξιν τῶν ἐν σχεδίῳ προσυνοδικῶν κειμένων, τὰ ὁποῖα ἐδημοσιεύθησαν κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Συνάξεως τῶν Σεπτῶν Προκαθημένων (21-28 Ἰανουαρίου 2016).

Ἐν τούτοις φρονοῦμεν ὅτι σημειᾶ τινὰ εἰς τὰ προσυνοδικὰ κείμενα χρήζουν ἀποσαφηνίσεως, ὥστε νὰ ἀποτυποῦται σαφέστερον ἢ διαχρονικὴ παράδοσις τῶν Ἁγίων Πατέρων καὶ ἡ συνοδικὴ παρακαταθήκη τῆς Ἐκκλησίας. Ἐπ' αὐτῶν τῶν σημείων καταθέτομεν ταπεινῶς τὴν γνώμην καὶ τὰς προτάσεις ἡμῶν πρὸς ἀξιολόγησιν καὶ ἀξιοποίησιν αὐτῶν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας.

Τὸ πρῶτον σημεῖον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐκκλησιολογίαν. Ἡ διατύπωσις «ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, οὗσα ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία» ὀρθῶς ἐτέθη ὡς προμετωπίς εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ κειμένου «**Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον**», ὑπὸ τὴν ἐννοίαν

καὶ κατανόησιν ὅτι ἐκφράζει τὴν μοναδικότητα Αὐτῆς. Ἐν τούτοις ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος, ὡς συνοδικὸν ὄργανον μείζον τῶν προσυνοδικῶν Διασκέψεων, θὰ ἔδει νὰ συμπληρώσῃ τὴν διατύπωσιν τοῦ σχετικοῦ κειμένου καὶ νὰ ἀποφύγῃ τὸν ὄρον «Ἐκκλησία» διὰ τοὺς ἑτεροδόξους, χρησιμοποιοῦσα ἀντ' αὐτοῦ τοὺς ὄρους «χριστιανικὰ δόγματα καὶ ὁμολογία». Οὕτως οἱ ἑτεροδοξοὶ θὰ γνωρίζουν πλέον σαφῶς τί περὶ αὐτῶν φρονοῦμεν ὡς εἰλικρινεῖς Ὁρθόδοξοι συνομιληταὶ των. Πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην ὀρθοτέρα θὰ ἦτο, εἰς τὸ β' ἐδάφιο τῆς παρ. 6 τοῦ αὐτοῦ κειμένου, ἡ διατύπωσις: «Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία γνωρίζει (ἀντὶ τοῦ ἀναγνωρίζει) τὴν ἱστορικὴν ὑπαρξιν ἄλλων χριστιανικῶν ὁμολογιῶν...».

Ἐν συνεχείᾳ ἡ ἔννοια τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας χρήζει ὡσαύτως διασαφήσεως. Πιστεύομεν ὅτι εἰς τὴν ἐνότητα Αὐτῆς ἀνήκουν μόνον τὰ μέλη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὡς Σῶμα Χριστοῦ, τὰ μετέχοντα τῆς «δόξης» (τῆς θεοποιῦ Χάριτος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος), περὶ τῆς ὁποίας ηὐχήθη ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Περὶ τούτων μόνον λέγεται τὸ «ἵνα ᾧσιν ἓν, καθὼς ἡμεῖς ἓν ἐσμέν», κατὰ τὴν ἐρμηνείαν τῶν θεοφόρων Πατέρων (Μεγ. Ἀθανασίου, ἀγ. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, ἀγ. Κυρίλλου Ἀλεξανδρείας). Εἶναι πρὸς ὄφελος ὅλων, τῆς τε αὐτοσυνειδησίας τοῦ Ὁρθοδόξου ποιμνίου, ἀλλὰ καὶ τῶν ἑτεροδόξων, νὰ ὁμιλῶμεν περὶ ἐπιστροφῆς τῶν διεστῶτων εἰς τὴν Μίαν Ἁγίαν Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν, ἥτοι τὴν καθ' ἡμᾶς ἁγίαν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν, ἥτις διακρατεῖ ἀδιατάρακτον «τὸν μεταξὺ τῆς ὀρθῆς πίστεως καὶ τῆς μυστηριακῆς κοινωνίας ὑφιστάμενον ἄρρηκτον δεσμόν»¹, ὡς οὗτος ἐξεφράσθη ὑπὸ τῶν ἁγίων Οἰκουμενικῶν Συνόδων.

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ ταύτῃ τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας «ἐκαλλιέργει πάντοτε διάλογον μετὰ τῶν ἐξ αὐτῆς διεστῶτων, τῶν ἐγγύς καὶ τῶν μακρὰν», καὶ ἐν τούτῳ τῷ πλαισίῳ δύναται νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἀποστολικὴν Αὐτῆς φύσιν «ἐντὸς τῶν νέων ἱστορικῶν συνθηκῶν»², μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν τὴν προλείανσιν τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπιστροφῆς τούτων εἰς τὴν ἁγιοπνευματικὴν ἐνότητα Αὐτῆς. Συγκεκριμένως προτείνομεν ὅπως εἰς τὸ ἄρθρον 5 ἡ τελικὴ φράσις «τῆς ἀπωλεσθείσης ἐνότητος τῶν Χριστιανῶν» νὰ διατυπωθῇ ὡς ἑξῆς: «τῆς ἐπανόδου ἐν ἀληθείᾳ τῶν ἀπομακρυσθέντων ἐξ Αὐτῆς Χριστιανῶν».

¹ Κείμενον Ε' Πανορθόδοξου Προσυνοδικῆς Διασκέψεως «Σχέσεις πρὸς τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον», παράγρ. 3.

² Ἐνθ' ἄνωτ., παράγρ. 4.

Τὸ δεύτερον σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον τὰ προσυνοδικὰ κείμενα θὰ ἔδει νὰ δεχθῶν τροποποιήσεις, ὥστε νὰ ἀποτυπώσουν τὴν διαχρονικὴν αὐτοσυνειδησίαν τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ὅσα ἀναφέρονται εἰς τοὺς διμερεῖς καὶ πολυμερεῖς διαχριστιανικοὺς διαλόγους. Ὁ τρόπος διεξαγωγῆς καὶ ἡ πορεία τῶν θεολογικῶν διαλόγων δὲν ἀναπαύει τὸ σύνολον τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας, ἡ δὲ καθ' ἡμᾶς Ἱερὰ Κοινότης κατὰ καιροὺς καὶ εἰς διαφόρους περιστάσεις ἔχει ἐκφρασθῆ δι' ἐπισήμων κειμένων κατὰ θεολογικῶν συμφωνιῶν μετὰ τῶν ἑτεροδόξων καὶ ἔχει διαμαρτυρηθῆ διὰ συμπροσευχᾶς καὶ ἄλλας λατρευτικὰς πράξεις (λειτουργικοὺς ἀσπασμοὺς κ.λπ.), δι' ὧν δίδεται ἡ εἰκὼν ψευδοῦς ἐνώσεως μετ' αὐτῶν, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὸ κείμενον τῆς ἡμετέρας ΕΔΙΣ τῆς 9^{ης}/22ας Ἀπριλίου 1980. Συγκεκριμένως, εἰς τὸ ἄρθρον 18 τοῦ κειμένου «**Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον**» δέον νὰ ἀποσαφηνισθῆ ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία οὐδόλως δύναται νὰ δεχθῆ τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας ὡς **τινα διομολογιακὴν προσαρμογὴν ἢ ὡς συμμετοχὴν εἰς συμπροσευχᾶς καὶ ἑτέρας λατρευτικὰς πράξεις**, αἱ ὁποῖαι δημιουργοῦν σύγχυσιν εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ Ὁρθοδόξου πληρώματος. Ὡσαύτως δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ ἐκφράσωμεν τὸν ἔντονον προβληματισμὸν καὶ τὰς εὐλόγους ἀντιρρήσεις ἡμῶν διὰ τὴν περαιτέρω συμμετοχὴν τῶν Ὁρθοδόξων εἰς τὸ «Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν» (Π.Σ.Ε).

Τρίτον, ὡς πρὸς τὸν «**Κανονισμὸν ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας**», κατανοοῦμεν τὰς πρακτικὰς δυσχερείας, δι' ὅ καὶ παρακάμπτομεν τὸν γενικὸν προβληματισμὸν περὶ τοῦ τρόπου ὀργανώσεως καὶ τῆς ἰσοτίμου συμμετοχῆς τῶν ἐπισκόπων. Συναφῶς πάντως, τὸ ἄρθρον 22 τοῦ κειμένου «**Σχέσεις τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας πρὸς τὸν λοιπὸν χριστιανικὸν κόσμον**», ὅπου γίνεται ἀναφορὰ εἰς τὸ ποῖος εἶναι «ὁ ἔσχατος κριτὴς ἐπὶ θεμάτων πίστεως»,³ δύναται νὰ γίνῃ σαφέστερον μὲ τὴν διευκρίνισιν ὅτι ἡ ἐκκλησιαστικὴ παράδοσις ἀναγνωρίζει ὡς ἔσχατον κριτὴν ἐπὶ θεμάτων πίστεως **τὴν συνείδησιν τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας**, τὴν ὁποῖαν ἐκφράζουν ἐνίοτε μεμονωμένα πρόσωπα ἢ σύνοδοι ἱεραρχῶν ἢ ὁ πιστὸς λαὸς καὶ ἡ ὁποῖα ἐπικυροῦται διὰ συνοδικῶν ἀποφάσεων.

³ Ἐνθ' ἄνωτ.

Ἐπίσης θεωροῦμεν ὅτι εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου δέον νὰ περιληφθῇ ἀναφορὰ καὶ εἰς τὰς μετὰ τὴν ἁγίαν Ζ' Οἰκουμενικὴν μεγάλην Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας (τὰς ἐπὶ Μεγ. Φωτίου τὸ 879, ἐπὶ ἁγ. Γρηγορίου Παλαμᾶ 1341-1351, καὶ ἐκεῖνας αἱ ὁποῖαι ἠκύρωσαν τὰς ἐν Λυῶνι καὶ Φλωρεντία ἐνωτικὰς ψευδοσυνόδους), καθ' ὅσον διὰ τῆς ἀναφορᾶς εἰς αὐτὰς τὰς συνόδους αἱ δογματικαὶ καὶ ἐκκλησιολογικαὶ διαφοραὶ μετὰ τῶν ἑτεροδόξων (περὶ τὸ Φιλιόμβε, τὴν κτιστὴν Χάριν, τὸ παπικὸν πρωτεῖον κ.λπ.) ἀποσαφηνίζονται πλήρως.

Τὸ τέταρτον καὶ, ὅσον εἰς τὸ καθ' ἡμᾶς, τελευταῖον σημεῖον ἀφορᾷ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ κειμένου «Ἀποστολὴ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ἐν τῷ συγχρόνῳ κόσμῳ». Τὸ κείμενον διακρίνεται ὑπὸ πνευματικῆς εὐαισθησίας, πλὴν ὅμως φρονοῦμεν ὡς Ἁγιορεῖται καὶ κληρονόμοι τῆς ἡσυχαστικῆς ἀσκητικῆς παραδόσεως ὅτι τοῦτο θὰ συνεπληροῦτο προσφυέστερον (κατὰ προτίμησιν εἰς τὴν παράγραφον ΣΤ' 13) μὲ πλεον ἀνεπτυγμένην ἀναφορὰν εἰς τὴν ἀντίστοιχον ὀρθόδοξον ἀνθρωπολογία καὶ κοσμολογίαν, ὡς αὕτη διευπλώθη κυρίως ὑπὸ τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ. Συγκεκριμένως δύναται νὰ συμπληρωθῇ:

«Ὁ Θεὸς δύναται νὰ ἀποκαλυφθῇ εἰς τὸν ἄνθρωπον μὲ ἄμεσον κοινωνίαν μαζί του, ὅταν ὁ τελευταῖος ἐφαρμόξῃ τὴν κατὰ Χριστὸν ἄσκησιν καὶ τὸν ἀναζητῇ συνεχῶς μὲ τὴν νοερὰν προσευχήν. Σκοπὸς αὐτῆς τῆς αὐστηρᾶς καὶ μυσταγωγικῆς πνευματικότητος εἶναι ἡ θέωσις, δηλ. ἡ προσωπικὴ βίωσις ἀπὸ τὸν προσευχόμενον τοῦ Θεοῦ Φωτὸς τῆς Μεταμορφώσεως. Ἀπαραίτητος ὄρος τούτων τυγχάνει ὅτι ἡ προσωπικὴ ὀλοκλήρωσις, ἡ κοινωνία μὲ τὸν Θεὸν καὶ ἡ ἀποκάλυψις Του ἐπιτυγχάνονται μόνον μέσα εἰς τὸν χῶρον τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ὅλος ἀσκητικὸς ἀγὼν πραγματοποιεῖται μόνον μὲ τὴν Χάριν τοῦ Θεοῦ καὶ ὄχι ἀνεξαρτήτως αὐτῆς (ἦτοι μὲ τὴν ἐφαρμογὴν διαφόρων τεχνικῶν συναντωμένων εἰς διάφορα παλαιὰ καὶ σύγχρονα μυστικιστικὰ ρεύματα ἢ μὲ τὴν αὐτόνομον ἀνάπτυξιν τῆς ἀνθρωπίνου νοήσεως καὶ γνώσεως).

»Εἰς τὸ πλαίσιον τοῦτο κεντρικὴν θέσιν κατέχει ἡ διάκρισις ἀνάμεσα εἰς τὴν οὐσίαν καὶ εἰς τὰς ἀκτίστους ἐνεργείας τοῦ Θεοῦ. Ὁ Θεὸς δὲν παραμένει ἀπρόσιτος εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἀλλ' ἔρχεται εἰς ἄμεσον σχέσιν καὶ προσωπικὴν κοινωνίαν μετ' αὐτοῦ διὰ τῶν ἀκτίστων ἐνεργειῶν Του. Οὕτως ὁ ἄνθρωπος μετέχει τῆς θείας ζωῆς καὶ γίνεται θεὸς κατὰ χάριν. Ἡ ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι ἀόριστος τις δύναμις ἢ ὑπερδύναμις· εἶναι ὁ ζῶν προσωπικὸς καὶ Τριαδικὸς Θεός, ὁ ὁποῖος γίνεται προσιτὸς καὶ μεθεκτὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον, εἰσέρχεται εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν ζωὴν του, ἵνα οὕτως «γένηται κοινωνὸς θείας φύσεως» φέρων τὸ «κατ' εἰκόνα» καὶ ὀδεύων πρὸς τὸ «καθ' ὁμοίωσιν» διὰ τῆς ἀσκήσεως, τῆς ἐναρέτου ζωῆς καὶ τῆς ἀπαθείας».

Διὰ τῆς ἀνωτέρω θεοποιῦ ὁδοῦ ἐπέρχεται εἰς τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου ἢ κατὰ Χριστὸν εἰρήνη, ἢ «ἀνωθεν εἰρήνη», ἣτις δέον νὰ ἀντιδιασταλῇ πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐνδοκοσμικῆς εἰρήνης, τῆς ἐπιδιωκομένης διὰ τῶν διαθρησκειακῶν πρωτοβουλιῶν καὶ ἐκδηλώσεων.

Παναγιώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Βαθύτατα ἐκτιμῶντες τοὺς κόπους τῶν μοχθησάντων εἰς τὰς Προσυνοδικὰς Διασκέψεις, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν συμπερασματικῶς ὅτι τὰ προσυνοδικὰ κείμενα χρήζουν βελτιώσεων τινων, ὥστε νὰ ἐκφράζουν τὸ καθολικὸν φρόνημα τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὑποβάλλομεν υἱικὴν παράκλησιν ὅπως, μεταξὺ ἄλλων, λάβητε ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς κατόπιν περισκέψεως, προσοχῆς καὶ προσευχῆς ἐκτεθείσας ἡμετέρας προτάσεις, ὥστε ἡ Ἁγία καὶ Μεγάλη Σύνοδος νὰ «ἀποτελέσῃ αὐθεντικὴν ἔκφρασιν τῆς κανονικῆς παραδόσεως καὶ τῆς διαχρονικῆς ἐκκλησιαστικῆς πράξεως διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ συνοδικοῦ συστήματος»⁴ τῆς Ἐκκλησίας. Τότε χαρὰ μεγάλη γενήσεται ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς καὶ θὰ ἀποφευχθοῦν τυχὸν διαστάσεις καὶ σχίσματα, ἅπαν δὲ τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας «ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μιᾷ καρδίᾳ» θὰ δοξάσῃ τὸν Πανάγιον Τριαδικὸν Θεόν, τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, προσευχὰς ἐνθέρμους ὀλοκαρδίως ἀναπέμποντες πρὸς τὸν Ἀναστάνα Κύριον ὑπὲρ τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος καὶ ὑπὲρ τῆς αἰσίας ἐκβάσεως τῆς συγκληθησομένης Ἁγίας καὶ Μεγάλης Συνόδου, διατελοῦμεν μετὰ βαθυτάτου σεβασμοῦ καὶ υἱικῆς ἀφοσιώσεως

Ἄπαντες οἱ ἐν τῇ Ἐκτάκτῳ Διπλῇ Ἱερᾷ Συνάξει Ἀντιπρόσωποι καὶ Προϊστάμενοι τῶν Κ' Ἱερῶν καὶ Εὐαγῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους Ἄθω

Κοινοποιήσις:

Εἰς τὰς Αὐτοκεφάλους Ὁρθοδόξους Ἐκκλησίας

Εἰς Κ' Ἱ. Μονὰς Ἁγίου Ὁρους Ἄθω

⁴ Ὑμέτερον Πατριαρχικὸν Γράμμα, 11/3/2016